

Βιώσιμη τουριστική ανάπτυξη και διαχείριση προορισμών

2024/08/18 18:49 στην κατηγορία ΓΝΩΜΗ

Ο τουρισμός είναι μία από τις ταχύτερα αναπτυσσόμενες οικονομικές δραστηριότητες, με σημαντική συμβολή στην οικονομική και κοινωνική πρόοδο πολλών περιοχών του πλανήτη.

Ταυτόχρονα, ωστόσο, η αύξηση των τουριστικών ροών συνοδεύεται και από προκλήσεις όπως τις επιπτώσεις στο φυσικό και ανθρωπογενές περιβάλλον, αλλά και τον κορεσμό που παρατηρείται σε δημοφιλείς προορισμούς, με επιπτώσεις στην ομαλή λειτουργία τους, προκαλώντας σε ορισμένες περιπτώσεις αντιδράσεις από τις τοπικές κοινωνίες, αλλά και στην εμπειρία που αποκομίζουν τελικά οι ταξιδιώτες.

Σε ό,τι αφορά στη χώρα μας, **η άμεση οικονομική συμβολή του εισερχόμενου τουρισμού το 2023 ξεπέρασε τα 20 δις. ευρώ**, αποφέροντας σημαντικά οφέλη για χιλιάδες επιχειρήσεις και επαγγελματίες του κλάδου, για την απασχόληση και τα δημόσια έσοδα.

Η δυναμική αυτή συνεχίζεται και τη χρονιά που διανύουμε, καθώς την περίοδο Ιανουαρίου - Μαΐου 2024 **οι ταξιδιωτικές εισπράξεις αυξήθηκαν κατά 16%, σε σχέση με το αντίστοιχο διάστημα του 2023.**

Πέρα από τα άμεσα οφέλη στο εισόδημα, την απασχόληση, στην ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής, ο τουρισμός δημιουργεί επιπλέον ευκαιρίες ανάπτυξης μίας σειράς άλλων οικονομικών δραστηριοτήτων, όπως η αγροτική παραγωγή, η μεταποίηση, το εμπόριο.

Η τουριστική ανάπτυξη συμβάλλει ταυτόχρονα στην επιτάχυνση της αναβάθμισης των υποδομών, των δημόσιων υπηρεσιών, της διασφάλισης της ενεργειακής επάρκειας στους προορισμούς.

Εξαιρετικά σημαντικό είναι βεβαίως και το όφελος στον πολιτισμό, με θετική συμβολή στην ανάδειξη του πολιτιστικού αποθέματος και την τόνωση της πολιτιστικής δραστηριότητας.

Από την άλλη πλευρά, είναι πρόδηλο ότι η ραγδαία αύξηση του εισερχόμενου τουρισμού στη χώρα μας, έχει ως παρεπόμενο την αυξημένη πίεση που υφίστανται

ορισμένοι προορισμοί, λόγω της συγκέντρωσης μεγάλου αριθμού επισκεπτών σε συγκεκριμένες χρονικές περιόδους. Πιέσεις στις υποδομές, στην καθημερινότητα των κατοίκων, στην εύρυθμη λειτουργία των κοινοτήτων.

Δραστηριότητες όπως η βραχυχρόνια μίσθωση ακινήτων και ο τουρισμός κρουαζιέρας έχουν μάλιστα εντείνει τα ζητήματα που εγείρονται για τις τοπικές

βούληση της κυβέρνησης να τεθούν πρόσθετοι κανόνες λειτουργίας είναι δεδομένη, προκειμένου να υπάρχει επιπλέον και αντιστοίχιση του οικονομικού οφέλους που προκύπτει για τις τοπικές οικονομίες, το οποίο σήμερα είναι δυσανάλογο σε σχέση με την επιβάρυνση.

Είναι σαφές ότι βρισκόμαστε σε ένα κομβικό σημείο, στο οποίο θα πρέπει να επιτύχουμε την ισορροπία μεταξύ του θετικού αποτυπώματος του τουρισμού, και της προστασίας του περιβάλλοντος και της πολιτιστικής μας κληρονομιάς, της ταυτότητας των τοπικών κοινοτήτων, αλλά και της ομαλής λειτουργίας των κοινοτήτων μας.

Από την πρώτη στιγμή που αναλάβαμε το υπουργείο Τουρισμού είχαμε εντοπίσει προβλήματα και πιέσεις από την αύξηση της τουριστικής δραστηριότητας. Αναγνωρίσαμε ότι ολοκληρώθηκε πλέον ένας κύκλος ανάπτυξης, που άνοιξε πριν μία δεκαετία, ανέδειξε την Ελλάδα σε έναν από τους κορυφαίους ταξιδιωτικούς

προορισμούς παγκοσμίως, και ασφαλώς στήριξε την ελληνική κοινωνία και την οικονομία σε μία δύσκολη συγκυρία.

Για αυτό και ορίσαμε εξ αρχής συγκεκριμένους στρατηγικούς άξονες πολιτικής που ανοίγουν ένα νέο κεφάλαιο τουριστικής ανάπτυξης στη χώρα μας, με όραμα και κεντρικό στόχο τη βιωσιμότητα των προορισμών και του τουριστικού προϊόντος.

Η δυναμική συνεχίζεται και τη χρονιά που διανύουμε, καθώς την περίοδο Ιανουαρίου - Μαΐου 2024 οι ταξιδιωτικές εισπράξεις αυξήθηκαν κατά 16%, σε σχέση με το αντίστοιχο διάστημα του 2023

Σχεδιάζουμε και υλοποιούμε σήμερα πολιτικές και δράσεις για το παρόν, και ιδίως για το μέλλον του ελληνικού τουρισμού, με γνώμονες τον κανόνα του μέτρου και της ισορροπίας, τη μέριμνα για την προστασία του φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος και τον σεβασμό στον άνθρωπο και στις τοπικές κοινωνίες.

Σε αυτό το πλαίσιο, είναι στρατηγική επιλογή μας η συμμετοχή των τοπικών κοινωνιών στη διαχείριση της τουριστικής δραστηριότητας, ώστε να διασφαλίσουμε ότι τα οφέλη από τον τουρισμό κατανέμονται δίκαια και ανταποδοτικά.

Με στόχο λοιπόν την εφαρμογή ενός νέου προτύπου διακυβέρνησης σε ό,τι αφορά στη διαχείριση των προορισμών βελτιώσαμε, με τον πρόσφατο νόμο 5121/2024, το θεσμικό πλαίσιο και αξιοποιούμε πόρους του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (ΤΑΑ), παρέχοντας κίνητρα για τη σύσταση και λειτουργία Οργανισμών Διαχείρισης και Προώθησης Προορισμών ανά την επικράτεια.

Ακόμη, για την πληρέστερη και συστηματοποιημένη συλλογή δεδομένων και ροή πληροφοριών για την τουριστική δραστηριότητα, συστήσαμε και ενεργοποιούμε σύγχρονα εργαλεία για την εκπόνηση και παρακολούθηση της υλοποίησης της στρατηγικής μας για τη βιώσιμη ανάπτυξη, όπως το Εθνικό Παρατηρητήριο για τη Βιώσιμη Τουριστική Ανάπτυξη και το Παρατηρητήριο για τον Παράκτιο και Θαλάσσιο τουρισμό στη Μεσόγειο.

Ζητούμενο είναι ταυτόχρονα η κατά το δυνατόν **πιο ισόρροπη κατανομή και διάχυση των τουριστικών ροών στο χώρο και το χρόνο**, ώστε να αμβλυυνθεί και η πίεση που μπορεί να υφίστανται οι υποδομές και οι τοπικές κοινωνίες, ιδιαίτερα σε συγκεκριμένες χρονικές στιγμές και σε συγκεκριμένους προορισμούς.

Αξιοποιώντας τους πόρους του ΤΑΑ, προωθούμε την ανάπτυξη ειδικών μορφών τουρισμού, όπως ο χειμερινός και ορεινός τουρισμός, ο θαλάσσιος και ο καταδυτικός

τουρισμός, ο τουρισμός υγείας και ευεξίας, ο αγροτουρισμός και ο γαστρονομικός τουρισμός, με στόχο τη χωρική και χρονική επέκταση της τουριστικής δραστηριότητας, την ανάδειξη λιγότερων γνωστών προορισμών, και των ξεχωριστών εμπειριών που μπορεί να προσφέρει η χώρα μας.

Τέλος, καθοριστικό ρόλο για τη προώθηση της βιωσιμότητας των προορισμών και του τουριστικού προϊόντος, θα έχουν ασφαλώς **και οι κατευθύνσεις που έρχεται να δώσει το Ειδικό Χωροταξικό Πλαίσιο για τον Τουρισμό**, για το οποίο έχει τεθεί σε δημόσια διαβούλευση έως τις 15 Σεπτεμβρίου 2024 η σχετική Κοινή Υπουργική Απόφαση.

Ένα πλαίσιο που θέτει κανόνες για την χρήση της γης στην τουριστική δραστηριότητα, και προσδιορίζει τις βασικές αρχές, κανόνες και προτεραιότητες, για το πως και που πρέπει να αναπτυχθεί ο τουρισμός στην χώρα μας.

Με τις πολιτικές και δράσεις που υλοποιούμε, και με την αξιοποίηση των νέων εργαλείων, στοχεύουμε τελικά στην ποιοτική ανάπτυξη του τουρισμού και προβλέπουμε σε μακροπρόθεσμα οφέλη, για όλη τη χώρα, για όσο το δυνατόν μεγαλύτερο μέρος της κοινωνίας.

Βεβαίως, ο τουρισμός είναι ένας δυναμικός τομέας που δεν σταματά να εξελίσσεται, και με αυτό ως δεδομένο προσαρμόζουμε διαρκώς την πολιτική μας.

Η αποτελεσματική αντιμετώπιση των προκλήσεων που θέτει η αύξηση της τουριστικής δραστηριότητας με κανόνες και σύστημα ελέγχων, είναι μία σύγχρονη αναγκαιότητα, και σε αυτή την κατεύθυνση είναι προσανατολισμένη η εθνική στρατηγική για τον τουρισμό.

Όλγα Κεφαλογιάννη,

Υπουργός Τουρισμού,

αναδημοσίευση από τον Οικονομικό Ταχυδρόμο